

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: Кж-147/04.
Бања Лука, 01.03.2005. године**

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Икановић Вељка, као предсједника вијећа, те Бужанин Обрена и Микеш Горане, као чланова вијећа, уз учешће записничара Рибих Софије, у кривичном предмету против оптуженог Р.К., због кривичног дјела убиство из члана 148. став 1. Кривичног закона Републике Српске (КЗРС) у стицају са кривичним дјелом недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. истог Закона, одлучујући о жалбама Окружног тужиоца у Требињу и браниоца оптуженог, адвоката М.Р.В. из Ф.-С., изјављеним на пресуду Окружног суда у Требињу број К-2/04 од 30.09.2004. године, након одржане јавне сједнице вијећа у присуству Замјеника Главног Републичког тужиоца Б.М. и оптуженог лично, а у одсутности уредно обавјештеног браниоца оптуженог, дана 01.03.2005. године, донио је

П Р Е С У Д У

Одбија се, као неоснована, жалба Окружног тужиоца у Требињу, а дјелимичним уважавањем жалбе браниоца оптуженог Р.К., преиначава се у одлуци о казни пресуда Окружног суда у Требињу број К-2/04 од 30.09.2004. године, тако што се оптуженом Р.К., за кривично дјело убиства из члана 148. став 1. КЗ РС утврђује казна затвора у трајању од 7 (седам) година, а за кривично дјело недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. истог Закона утврђује казна затвора у трајању од 6 (шест) мјесеци, те се примјеном одредби члана 42. став 2. тачка 2. КЗ РС **осуђује на јединствену казну затвора у трајању од 7 (седам) година и 3 (три) мјесеца**, у коју казну му се, у смислу одредбе члана 44. став 1. КЗ РС, урачунава вријеме проведено у притвору почев од 09.05.2004. године па надаље.

У преосталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмјењена.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом Окружног суда у Требињу број К-2/04 од 30.09.2004. године, оглашен је кривим Р.К. због стицаја кривичних дијела

убиства из члана 148. став 1. КЗ РС за које му је утврђена казна затвора у трајању од 7 година и 6 мјесеци, и недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. истог Закона, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 1 године, и осуђен на јединствену казну затвора од 8 година, у коју казну му је урачунато вријеме проведено у притвору почев од 09.05.2004. године па надаље. Оптуженом је изречена мјера безбједности одузимања предмета – аутоматске пушке којом је дјело извршено, те је обавезан да плати суду трошкове кривичног поступка у износу од 950,00 КМ и на име паушала износ од 200 КМ.

Против наведене пресуде жалбу су благовремено изјавили Окружни тужилац у Требињу због одлуке о казни и бранилац оптуженог, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни. Приједлог жалбе тужиоца је да се побијана пресуда преиначи тако што ће се оптуженом изрећи строжија јединствена казна затвора, а бранилац оптуженог жалбом предлаже да се побијана пресуда преиначи у правној оцјени дјела и одлуци о казни тако што ће се оптужени огласити кривим за кривично дјело убиства на мах из члана 150. КЗ РС и ирећи му се блажа јединствена казна затвора, или да се та пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновну одлуку.

Одговор на жалбе није поднесен.

Замјеник Главног Републичког тужиоца, на сједници вијећа је остао код навода и приједлога жалбе Окружног тужиоца у Требињу, а оптужени је изјавио да остаје код жалбе свог браниоца и приједлога садржаног у жалби.

Овај суд је испитао првостепену пресуду у дијелу који се жалбама побија а у смислу одредбе члана 312. Закона о кривичном поступку, те је одлучио као у изреци ове пресуде из слjedeћих разлога:

Између чињеничног описа дјела у диспозитиву потврђене оптужнице и изреци побијане пресуде, постоји неподударност у погледу броја и врсте удараца које је оштећени задао оптуженом у току свађе, која је претходила убиству, међутим тиме није повријеђен принцип везаности пресуде за оптужбу садржан у одредби члана 286. став 2. ЗКП-а, како то жалба браниоца оптуженог тврди. Ово из разлога што извршеном корекцијом чињеничног описа дјела у изреци нису измјењени радња и догађај у његовим битним дијеловима које измјене би промјениле и идентитет дјела које је предмет оптужбе. Изостављање у чињеничном опису изреке пресуде оних радњи оштећеног, које нису доказане на главном претресу, дјеловање оштећеног према оптуженом критичног догађаја а које се манифестује у ударцу песницом у предно главе испод лијевог ока, није изгубило нападачки карактер. Ова чињеница (да је оптужени претходно био изложен нападу од стране оштећеног), посматрано у контексту свих околности под којима је дјело извршено, је од значаја за оцјену степена кривичне одговорности оптуженог, па како извршена измјена чињеничног описа у изреци пресуде није суштински утицала на оцјену карактера радњи оштећеног које је предузео у догађају према оптуженом, то нема мјеста жалбеном приговору о повреди идентитета оптужбе на штету оптуженог, нити се таквим

приговорима може градити тврдња о битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка и) ЗКП-а.

Сасвим је друго питање, што жалба у оквиру приговора чињеничној основи побијане пресуде, замјера тој пресуди да утврђеном нападу од стране оштећеног према оптуженом није дала такав значај по коме би извршено убиство имало привилеговани облик убиства из члана 150. КЗ РС. При томе жалба развија тезу да је погрешан закључак те пресуде о карактеру напада као провоцирајуће радње оштећеног, те о његовој рефлексiji на душевно стање оптуженог у коме доноси одлуку и врши убиство, што се у коначном, према тврдњи ове жалбе, одразило и на неправилну примјену закона, кроз погрешну правну оцјену дјела. У оквиру изнијете тврдње жалбе о погрешно утврђеном чињеничном стању, посебно се апострофира да је суд повриједио методолошки приступ при оцјени доказа предвиђен одредбом члана 287. став 2. ЗКП-а, када није отклонио противрјечности у налазима психијатријских вјештака на начин што би извршио усаглашавање налаза и мишљења или пак провео ново вјештачење.

Аргументима жалбе, уз наведене приговоре о мањкавости чињеничног стања на коме се заснива првостепена пресуда, по оцјени овог суда није доведена у питање правилност утврђења те пресуде у погледу чињеница од одлучног значаја за правну оцјену дјела, за које је оптужени оглашен кривим, нити валидност датих разлога у образложењу за такве чињеничне закључке.

Тако правилно првостепени суд налази да није доказана чињеница да је оштећени при нападу на оптуженог, поред удараца песницом у предјелу главе, истом задао и ударац ногом у слабински дио, јер у погледу овог удараца из документације о извршеном прегледу оптуженог након извршења дјела, нису видљиви трагови на тијелу оптуженог који би указивали на то да је такав ударац оптужени задобио. Надаље, првостепени суд утврђује да је оптужени претходно био изложен нескривљеном нападу од стране оштећеног на начин што га је овај ударио песницом у предјелу главе, међутим, правилном оцјеном доказа тај суд налази да оваква провоцирајућа радња оштећеног није таквог карактера, да би, објективно посматрано, код оптуженог изазвала ванредно душевно стање изражено у јакој раздражености, нити је убиство оштећеног извршено под пресијом оваквог душевног стања, на мах. Овакав закључак првостепени суд првенствено темељи на налазу и мишљењу вјештака неуропсихијатра Г.др.Ц., те за ове чињенице од одлучног значаја даје врло детаљно и увјерљиво образложење у разлозима пресуде (страна 11 и 12 пресуде), које као мјеродавно образложење прихвата и овај суд у цјелости. Афективно стање у које је оптужени доведен радњама оштећеног, према налазу и мишљењу овог вјештака, није досегло такав степен који би дао основа суду за закључак да се радило о стању јаке раздражености. Временска дистанца од провоцирајуће радње оштећеног, па до извршеног убиства (за које вријеме оптужени одлази кући по пушку а потом се враћа на мјесто догађаја) оправдава закључак првостепене пресуде да се не ради о исхитреној, без критичког размишљања донесеној и реализованој одлуци оптуженог да изврши убиство. Из наведеног произлази да нису остварени сви потребни конститутивни елементи убиства на мах (стање јаке раздражености и временска подударност таквог стања са моментом

извршења убиства – мах), па тиме нема основа за жалбену тврдњу да извршено убиство има овај привилеговани облик.

Не може се прихватити као основана ни тврдња жалбе да је првостепени суд при оцјени налаза и мишљења вјештака неуропсихијатра Г.др.Ц. и неуропсихијатра Д.др.Ц., који су противрјечни у погледу закључка о степену афективног стања оптуженог, повредио одредбу члана 287. став 2. ЗКП-а. Ови докази су, што је видљиво према разлозима датим у образложењу пресуде, брижљиво и критички садржајно оцјењени, и на начин који предвиђа цитирана законска одредба на коју жалба упућује, па је првостепени суд, уз увјерљиве аргументе у образложењу, прихватио као вјеродостојан налаз и мишљење вјештака Г.др.Ц. Како је у образложењу пресуде дата оцјена вјеродостојности ових противрјечних доказа, а на што суд обавезује одредба члана 296. став 7. ЗКП-а онда нема основа за тврдњу жалбе о погрешном методолошком приступу у оцјени доказа који би се негативно одразио на правилност утврђеног чињеничног стања.

Из изнијетих разлога овај суд налази да је неоснована жалба браниоца оптуженог у погледу правилности чињеничне основе побијане пресуде, па како се повреда кривичног закона, као жалбени основ, темељи на тврдњи о чињеничним недостацима првостепене пресуде које жалба види, а које та пресуда, по оцјени овог суда, не садржи, то ни за овај жалбени основ нема мјеста.

Одлуку о казни овај суд је испитао у вези са приговорима жалбе Окружног тужиоца и браниоца оптуженог, те налази основаном тврдњу жалбе браниоца оптуженог о престојности изречене казне, док се супротна тврдња жалбе Окружног тужиоца (да је казна преблага) не може прихватити. Наиме, олакшавајуће околности које је првостепени суд нашао на страни оптуженог, и на које се позива у образложењу пресуде, а које жалба браниоца апострофира, нису у довољној мјери дошле до изражаја у утврђеним казнама затвора оптуженом за почињена дјела у стицају, што је резултирало престојаношћу изречене јединствене казне затвора у трајању од 8 година. Ту се прије свега имају у виду оне олакшавајуће околности које позитивно карактеришу ранији живот оптуженог, стање смањене урачунљивости у вријеме извршења дјела и значајно висок степен доприноса оштећеног извршењу кривичног дјела убиства. Насупрот тврдњи жалбе тужиоца, овај суд налази да је прецијењен значај утврђених отежавајућих околности при одмјеравању казне за свако од извршених кривичних дјела у стицају. Ради тога је, овај суд преиначио првостепену пресуду, тако што је за свако од извршених кривичних дјела у стицају утврдио казну затвора у краћем трајању, а у оквиру законом прописане казне за та дјела, те изрекао јединствену казну затвора у трајању од 7 година и 3 мјесеца, а у увјерењу да је изречена казна адекватна тежини почињених дјела и степену кривичне одговорности оптуженог, те истовремено довољна и потребна мјера казне за постизање сврхе кажњавања из члана 28. КЗ РС у свим њеним сегментима.

Из изнијетих разлога жалба Окружног тужиоца је одбијена као неоснована, а дјелимичним уважавањем жалбе браниоца оптуженог, преиначена

је првостепена пресуда на основу одредбе члана 320. став 1. ЗКП-а, на начин описан у изреци ове пресуде.

**Записничар,
Рибих Софија**

**Предсједник вијећа
Икановић Вељко**

**За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Братић Душанка**